

.....

tinka atskiriems žmonėms kilti. Ira tai tada, kad toj tautoj nėra augštesnio žmoniškumo, o kad ta tauta gyvena tarp kitų, kur tojo yra. Jos kraujas tuomet tarsi tekėtinai teka į kitas tautas.

Tokių žmonių vaikai nebus vien sudėtinio kraujo, bet jie turės savo gislose ir daugiau auginto, valito ir gyvenio kraujo. Ir be kito jau tokie bus augštesnės kultūros žmonės. Visai teisingai mokslininkai sako: Kultūra keliami nuo vienos tautos ant kitos vien per kraują. Kultūra randasi krauje.

Vienok tai reikia suprasti kaip tai šitame rašte aiškinta. Kraujas, pagerintas sudėjimu, nėra dar patios tautos gerintas. Tai ištikro teiviksta, kad žmogus, augdamas savo asmenybėje, savo kraują valdo ir vėlo. Tuomet jis jį tikriausiu būdu yra padares kultūringesniu.

Taip tautoms yra dvejopas kelias savo kraujui pagerinti: jį sulieti su krauju augštesnės tautos, arba sąmoningai auginti vienetų asmenibes. O kadangi pirmu būdu gyvenant įpatiai mūžai tautai yra paojus dingti didiojoj, tesilieka antras. O to ir tik nori pažangos įstātimas.

Kraujo ir kalbos sątikiai žmogūje. Iš viso to kila klausimas, katros tautos yra žmogus su įvairiu krauju savo gislose. Neturētū tše būti abejonės. Kurs kraujas žmogūje viraus, tai tautai reikia jį ir priskaititi. Jo prigintis turės viriausiai tos tautos žimius. Ir atrodīmas primis tā tautā, kurios jis yra vaikas.

.....

Berods ne kiekvieno dalikas ģra tautas atskirti žmogaus atrodĩmu. Ir kraujo sudėjimas nėra tik toks dalikas kaip supĩlimas dviejũ rūšiũ skĩstumo. Iš kraujo gimsta žmogaus organizmas. Jo slėpinĩgiausias dalikas ģra dirgsniũ systėmas. Sāko mokslininkai ģĩ esant dvejopu: sympātiški ir cerebro-spināliniu. Pirmasis pareinās iš motĩnos, antrasis iš tėvo kraujo. Iš ano kilās žmoniškumo, tautos, didiũjũ sāntikiũ pajautimas, jausmingasis ģivenimas, situ apsireiškiās mānĩmas, māstĩmas, veikimas. O ar neturėtũ bũti sudėto kraujo žmogaus vaikai dār daug daugiau sudėstĩtos, ģvairintos prigimties? O kad ir sutiktũme manĩti, kad kraujas ir gaminimas reiškiasi liepiant sympātiškām dirgsniũ tinklui, vis tik būs pinklu išrasti žmogaus krauje, jo prigimtĩj, tā, kas jo paėjimā ģrodo.

Todėl paprastai tuo ir nesirũpinama. Imams vienas tautos žĩmis uż kitus. ģra tai kalba. Tũli net māno, žmogus esās tos tautos, kuriai ģis pats prisĩskaito. ģālĩma tai tuo teisinti, kad žmogus turi sudėtinio kraujo ir jo ģivenimo sāntikiai buvo tokie, kad ģis iš mazũ dienũ tũlomis kalbomis Ŗnekėjo. Vienok toli dār tai nėra teisinga.

Kalba ģra berods aiškiusias tautos žĩmis. Bet kad žmogus iš kũdikio dienũ ir nekalbėtũ savo prigimta kalba, vis tik ģis bũtũ vaikas tos tautos, kurios ģra jo kraujas. Ir labai dažnai atsitĩnka, kad kraujas viršũ gauna ant ģpratimo. Išgirdes savo tėvũ kalbā, kurios ģāl niekumet nebuvo girdėjes, žmogus pajautia toje lĩg kazĩn-kokĩ malonumā, lĩg iš svetur parkeliāves išvĩstũ tėviške.

.....

Taip kraujas ir prigimtis pati atsveria, kokios tautos žmogus yra, o ne įpratimas, arba paties iš kazi-kokių priežastių atsirādes palinkimas. O kurio kraujas labai yra sudėtinis, ir gyvenimas tojo pajautimū yra apmarines, tas turētū visai atsidējes mėginti, kur jām gālīma daugiau apreikšti ir gīvībės ir žmoniškumo, geriau kitū pāžangai patarnauti, jiems pasidalinti. Tše tad jo vieta, tše jo tauta.

Ir jis veikiai numanīs, kaip jo vidus viena kalba tarsī ir savo gilības atveria. O kad būtū ta kalba ir kazi-kaip neišlāvinta. Kita kalba vėl tik līg jo vidaus paviršus apsireiškia. O kad būtū ta kalba ir kazi-kaip iškilusi, turtinga. Kaip moters veidas per šidrā neaiškiai tepasirodo, tiek žmogaus siela ir tešvietia per svetimā kalbā.

Virš tai tik tuomet kitaip, kad žmogus bus ir šios dienos supratimu pilnai dvāsiškai išaugęs, ir bus visiškai įprātes svetimājā kalbā vartoti. Bet vis nelengva tai tikrai suprasti. Nelengva paprastām žmogui atskirti, ar žmogus taip sklandiai kalba, kadāngi labai yra įprātes kalbėti, arba kadāngi jo mānīmas labai augštas, galingas yra. Dvāsiškai iškilęs žmogus nėra paprastas mokslininkas. Gālīma jī veikiai vadinti tokiu, kurio siela taip giedra ir šviesi, jog jos šviesībē tiesiog pasieka klausitojo sielā. Tuomet žodiai tėra rāginimai pasiduoti tai šviesai.

Be to visumet vis daugiau bus apreiskīama prigimta kalba, negu įprātinta. Ta kalba tegālīma pasakīti, kā visai šviesiai manai. Daugiau ja ir nieks nesitaria. Bet prigimtā kalbā vartojant, žmogus kiekvienu žodiu apreiskīa visā tā žinojimā, kurī ta

kalba âmziû gîvenime îgijusi îra. Išdalies tai berods atsitinka Ŗnekant ir svëtima kalba. Tik vieno daliko tuomet nêra. O tas atsveria viskâ. Prigimtâ kalbâ vartojant, kiekvienas zodis prigimties gîvîbês gaminamas. Pareina tiesiog iš kraujo, ne tik iš atminties. Ir taip jis apreiŖkia ir žinojimâ, kurî tas kraujas îra per tiek tûkstantiû kartû îgijes.

Taip, Ŗnekant prigimtoj kalboj, susideda trejopas žinojimas. Pirmasis pareina iš kalbantiojo mintiû. Ira tai sâmoningas žinojimas. Antrasis îra tas, kurs patioj vartojamoj kalboj randasi. Jis paprastai kalbantiâm pasilieka, kaip sâkoma, po sâmonês slenksčiu. Tretiasis îra kraujo, prigimties žinojimas. Tasai taipojâu nepareina visumet kalbantiâm î sâmone.

Sitâm trejopâm žinojimui susidedant, žmogaus kalba turi bûtinai kitokia bûti negu susidedant tik pirmâm ir antrâm žinojimui. Kas dâr tobûlai nê negâli ivikti. Prigimtis vis kiŖasi trikindama î târpâ. Ji vis nori dâr kâ îneŖti î kalbâ, kas nesâkoma ir nenorima sakîti.

Tokiu bûdu ir gaminasi kalbû maiŖimas. Tik augŖtai iškiles žmogus, kurio siela tiesiog târia kiton sielon, kurio prigimtis visai îtraukta î vâlios galibe, ir îra visai Ŗviesinta, apsieis ir svëtimâ kalbâ vartodamas tos vienos kalbos zodiais ir tarimais. Kiti vis daugiau ar mažiau maiŖis kâlbâs.

Tas visumet atsitiks, kada kalbantysis pats neturî gana dvâsios, sâmonês Ŗviesos. O numanis, kad jos stoksta. Vienoj kalboj jos nerasdamas tikisi sugrêbsiâs jos kitoj. Bet îra tai apsirikimas. Žodiai, paimti iš kitû kalbû, labai retai tepaskaidrina minti.

.....
Todėl žmonės, kurie daug svetimų žodių vartoja, labai retai težino tikrai pasakėti, ką ištikro norėje apreikšti. Graibo tada ir graibo, ir tik nieko tikro nesugraibo.

.....
: Kalbū maišimas ir : Mišrumas irā įvairumas. O
: žmogaus pažanga : kur daugiau įvairumo, tše irā
..... ir daugiau givumo. Bet kalbos gyvenime ne visai irā taip. Kalba turi minti apreikšti. Ji padāro tai tada kuogeriau, kad ji pilnājā minties šviesā išduoda.

Mišrai kalbai tai netaip lengva. Jos žodiai irā kile iš įvairiū sąmoniū. Todėl tokia kalba ir tik mirga. Toliau žmogus priverstas ir tokiām žodžiui prasmės ieškoti, kurs jām irā drumstas. O kad jis to negāli, kad jo mānimas dār persilpnas, tad ir nėra jām kaip aiškiai apsireikšti.

Bet kad žmogus jau turi gālingā mānīmā, tuomet tasai, ir kartu su juo žmogaus asmenībės šviesa po tōkiomis sālīgomis auga. Vis tik ji auga varžidamos. Ir paprastai kalba sutrupēja. Platus išmānimas nėra gālimas. Kalbos šviesa nuolata stelbiama. Vien tuolaikinis žmogaus mānimas reiškiast. Nors jis ir gana stiprus pasidāro.

Žmogus, mišrā kalbā vartodamas, tiesiog vertiamas daugiau pasilikti ir giventi patioj mānimo sritij. Paprastai patioj kalboj irā tiek proto, kad gālima sakiti, kalbā mānant už pātī žmogū. Bet mišroji kalba nebemāno už jį.

Žmogus pats turi maniti, ir kalba naudoties lig jį būtū netinkamas įrankis. Todėl kartais vienu ir